Ч. 172 (966). Львів, четвер 1. серпня 1918. Рік IV.

# УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

# Замах на Айхгорна в Київі.

### Айхгорн тяжко ранений.

Берлін, 30 липня. Бюро Вольфа доносить з Київа:

На німецького полевого маршалка в Київі ґен. Айхгорна і його прибічника капітана Дреслера виконано о год. 2 пополудни замах бомбою, тоді, як вони вертали з касина до дому. Замаху довершив мужчина, переїзжаючий попри них повозкою. Айхгорн і Дреслер тяжко ранені. Справець замаху і візник арештовані. Дотеперішні дані вказують на участь з замаху соціялістично-революційної партії в Москві, за плечима якої мала-б стояти коаліція.

### Співчутє цісаря Вільгельма.

Берлін, 30. липня. Бюро Вольфа доносить: Цісар вислав до полевого маршалка ґен. Айхгорна слідуючу телеґраму: Мій любий ґенерале! З негодованем і глубоким жалем одержав я відомість о огидливім злочині, який сповнено проти Вас і Вашого адютанта. Будьте певні мойого найщирійшого, найсердечнійшого співчутя. Надію ся і прошу Боба, щоби Ви скоро могли вернути до здоровля. Він удержить Вас нам і вітчині. З сердечним поздоровленем Ваш прихильний король Вільгельм.

# Низка заперечень.

Наш кореспондент депешує нам з Відня:

Відень, 30-го липня. Відомість, немов-то Дорошенко і Липинський подались у відставку, не потверджуєсь.

В українськім посольстві поки-що нічого не звісно про гетьманське зречене що до тайного договору про Галичину.

* * *

### Мировий договір з Україною.

Відень, 30. липня. Українське пресове бюро доносить: Як дізнаємо ся з найліпше поінформованого австрійського жерела, вістка подана деякими часописями, немов гр. Буриан прирік „Польському колу“, що до ратифікації австрійсько-українського мирового договору взагалі не прийде, є цілковито позбавленою основ.

Нинішна „Gazeta Poranna“, навязуючи донесене вчорашного „Діла“ про „поголоски“, що Волинь має бути прилучена до Польщи, додає від себе, що в польських кругах про щось подібного нічого незвісно. „Gazeta Poranna“ сумніваєсь, щоби „в рішаючих кругах так далеко переважив політичний розум“, та думає, що укр. преса навмисне пускає такі вістки, аби витворити в укр. суспільности непримиримий настрій.

І ми рівнож сумніваємось, щоби на сій вістці було що-небудь правди.

При тій нагоді замітимо, що останніми днями деякі орґани преси пустили в світ цілу низку алярмуючих вісток, яких потверджения нема або які прямо лишені основи. Такого деперовання публики не вважаємо уміснтним, бо тимдя воно загал в розпучливу зневіру — де кісю без належної підставн.

# Після процесу у Київі.

Львів, 31. липня.

У Київі скінчив ся процес проти бувшого президента міністрів Голубовича, міністра війни Жуковського, і кількох висших урядників бувшого укр. правительства.

У столиці української держави, засудив німецький военний суд на тюрму бувших українських міністрів, з котрими перед кількома місяцями тіж самі Німці заключили мир і на призив котрих вступили німецькі війська як приятелі і союзники на українську землю.

Процес сей є безперечно унікатом серед політичних процесів. Він так замітний, що не можна перейти над ним мовчки до порядку дневного.

Українських міністрів обжалували Німці і засудили після постанов німецкого закона за се, що вони потурали обмеженю свободи і вивезеню богатого жида Доброго, банкира і маклера, стоячого на услугах Німців.

Справа має ся так: Українська Народня Республика проголосила закон про державний монополь на цукроварні. Добрий, властитель кількох цукроварень, продав свої цукроварні поза плечима української держави за 40 міліонів рублів Німцям. Зі становиска української держави ся трансакція носила знамена проступку, зі сторони Доброго було се ділане на шкоду власної держави; зі сторони Німців нельояльність. Тодішні українські міністри не найшли ся одначе на висоті свого становиска і не виступили проти Доброго як власть. Натомість одної гарної ночи методою сугиденейської конспірації чи большевицьких бандитів впало кількох людий з револьверами в руках до дому Доброго, всадили його на автомобіль і як викрадену дівчину вивезли у Харків. За який тиждень вертає Добрий спокійненько назад до Київа, увільнений чи то самими комісарями чи віднайдений Німцями.

У цілій сій справі Добрий певно не грає почесної ролі. Зрештою ще за царських часів за міліонові швіндлі продержано його кілька місяців у тюрмі. Роля Німців також тут не світла, а характер цукрової трансакції дуже а дуже сумнівної етичної вартости. Та Добрий і Німці се люди чужі і їх мораль нам ні при чім.

Прикро нам натомість мусить бути за тих українських міністрів, що не мали відваги ужити явно власти супроти Доброго, а пішли дорогою своїх конспіративних звичок чи большевицького бандитизму. Чиж дивуватись потім, коли Німці трактували опісля відповідно таких міністрів і таку „власть“, що по ночах викрадає людий?...

Як не найшлись отсі міністри на висоті свого становиска в справі Доброго, так і не здобули ся вони на достойний виступ при самій розправі. Не стати їх було на стільки мужеського жесту, щоби прилюдно запротестувати проти чужого арешту і чужого суду над собою, в столиці сеї самої України, котрої вони були міністрами. Сим предметом були би вони відобрали німецькому судови моральне право суду над ними. Та колишні українські міністри не лише не протестували, але відповідали на всі можливі і неможливі питаня і то ще до того в російській мові саме тоді, коли партия, до котрої вони причисляють ся, найголоснійше репетує проти „русифікаційної“ роботи гетьмана.

Скажуть нам, що добре то моралізувати від зеленого редакційного стола людям, що стоять перед военним судом. Але є хвилі в житю чоловіка, де й сама смерть не являє ся найбільшим лихом. Атжеж певна і ясна річ, що сей протест і вівод поза компетенції німецкого суду певно не були би прибільшили їм кари.

Та ба! пп. Голубович і Жуковський не могли заложити протесту.

Їх мізерний виступ перед судом є лише консеквенцією попередних похибок. Як вони зробили мир в Берестю, то мусіли також призвати Німців на Україну; як Німці прийшли з військом на Україну, то супроти укр. відносин мусіли вони там запанувати. А годячи ся на пановане Німців на Україні, мусіли їх міністри погодити ся і з німецькими полевими судами, які впроваджено ще за згодою кабінету.

Не дивно отже, що Німці не шанували такої власти і повалили її. Німецький прокуратор Тройде мав рацію, коли заявив, що процес сей оправдує переворот на Україні з дня 29 цвітня с. р.

Однак аранжуючи процес проти бувших українських міністрів, Німці призабули, що компромітують не лише ті особи, що сиділи на лаві обжалованих.

Політична незручність Німців заманіфестувала ся ще маркантнїйше підчас самого процесу.

Звісна є ся виміна сердечних депеш, яка наступила після заключеня берестейського мира і вмашерованя німецьких військ на Україну між канцлєром Німечини, ґр. Гертлїнґом а тодїшним українським президентом міністрів Голубовичем. І саме того Голубовича, коли він на суді на якесь запитанє дав непряму відповідь, німецький прокуратор з тою самою зневажливою з якою свого часу головусий ляйтнант прикладав револьвер до груди Грушевського — назвав на розправі „дурнем або удаючим дурня“.

Німці заявляють, що хочуть завести лад на сході Европи та називають себе вродженими державотворцями.

Але в своїй прямолінїйности не хочуть вони розуміти чужої психіки і вжити ся в чужі відносини та кінець-кінців їх державнотворчість не видержує іспиту. Докази сего дали вони так в Польщи, як на Литві і в Фінляндії, а тепер дають їх на Україні. Сю їх незручність використовують дуже зручно держави антанти. Лише завдяки сїй прикметі Німців вдало ся антанті втягти у війну проти Німечини майже цілий світ і тепер аранжують вони політичну офензиву серед „визволених“ Німцями народів — а то й серед союзників Німечини. Своєю незручною політикою знеохочують Німці до себе в сути річи прихильні до них народи, піддержують войовничого духа у ворогів і унеможливлюють надію на скорий мир, якого так дуже потребує

Саме сегодня наспіла через Берлін вістка, що на ґенерала Айхгорна виконано в Київі атентат. Берлїнське офіцияльне бюро Вольфа здогадуєсь, що се атентат московських соціялреволюціонерів.

Для нас одначе найважнїйші ті висновки, що їх з київського процесу повинна витягти сама українська суспільність. Сей процес се ярке і громогласне memento для наших братів на Україні, се грізне memento на адресу укр. партій і всіх укр. патріотів.

Чи не заклик се до згуртованя кругом прапору укр. держави до всіх, хто називає себе українським патріотом? Отсю небезпеку ми з Галичини бачимо та бачимо її дещо з иншого боку, ніж загал державних Українців. І тому ми стояли і стоїмо на тім, що без огляду на се, яке походженє гетьманату, всему, що свідоме, що одвічальне серед українства, треба згуртуватись довкола гетьманської влади, — тому, бо се сегодня одинока нечужа влада на Україні і тому, бо се українська влада, Лише таке згуртованє всїх ...їнських творчих сил, всіх українських ...тій і діячів довкола даного обставинами ...исталізацїйного осе...ка може витворити ...льну, шановану від чужинців владу на Україні, при якій немислимі ні з формально-правного ні з мериторичного боку булиби такі процеси, як отсей соромний процес у Київі.

**Адміністрація нашої часописі находить ся при улиці Сикстуській ч 21.**

# З України.

## Засуд в справі Доброго затверджений.

Дня 26. с. м. німецький командант Київа ґен. Вайке затвердив виданий одноголосно полевим судом засуд в справі Доброго. Згідно з §§ 341 і 299 німецького карного закона засуджують ся: Голубович на 2 роки тюрми, Жуковський на 2 роки тюрми, Гаєвський, Богацький, Осипов і Красовський по одному роцї тюрми.

Перебіг процесу і безпримірний засуд сей кидають яркий сніп світла на способи, примінювані Німцями на Україні і духові обставини, витворені ними.

## Дві держави — дві методи.

Віденъ, 29. липня. Економічна управа Холмщини, яка доси була в руках австрійсько-угорської етапної команди, має в найблизших днях перейти до люблинської ґубернії. Тимсамим холмські области стають займанщиною Австрійців. До сього треба замітити, що німецька головна команда військ вводить в урядоване українські власти на Підляши, тоді коли австрійське правительство в своїй займанщині наших властий не допускає, а натомість влучує Холмщину чим-раз більше в склад Польщи.

## Баварський сепаратизм.

Монахія, 28. липня. Баварський сойм приняв закон про надзвичайний податок з майна, не дожидаючи загально-державного закона. Представник баварського правительства міністер фінансів Брайніґ підчеркнув, що баварське правительство вже тепер сягає цілево до сього нового жерела, тому що вважає відступлене сього безпосередного доходу на цїли загально-державні німецького союза, ...нцем самостійности союзних держав, які ...пали-б до катеґорії провінціональних інституцій.

Баварський міністер скарбу порозумів ся в сїй справі з правительствами инших союзних держав, в цїли обезпеченя власної господарки сих держав. Ухвала баварського сойму була по думці промови міністра однодушною.

## Приступ Французів на нові німецькі лінії.

Берлїн, 30-го липня. Урядово. На поли битви заатакував неприятель великими силами наші нові лінії на північ від ріки Урк і наші становища на лїсистих узгірях на північний захід від Раймс.

Французів, Анґлійців і Американців відбито з тяжкими для них втратами. Найстрашнїйший приступ зробив ворог на фронтї Артен—Фер ан Тардноа. Тут приступали раз у раз приступні филї одна за другою перед і по полудни. Приступ зломано перед і серед наших лїний, а по части протинаступами. По полудни розширив неприятель свої приступи на схід від Тардноа аж до лїса Метіер. Приступи сї не мали успіху, як також безуспішними були приступи в лїсї Метієр.

На північний захід від Раймс поновив неприятель свої приступи між Шабрі і Врінї. Приступи сї тревали аж до пізного вечера і всюди відбито їх кроваво.

* * *

Нові німецькі оборонні становища ідуть невисоким пасмом гір і лїсами на середині дороги між ріками Марною і Єном. Здаєть ся, що ходить тут про оборону задних німецьких сторожий, бо після донесень анґлійських і французьких звідомлень — Німці будуть уступати ще дальше на північ аж за ріку Єн, отже на ті старі свої становища, на яких стояли вони перед двома місяцями.

Про теперішну офензиву Французів пише голяндський „Nieuwe Courant“ що слїдує: Супроти дійсно великих успіхів союзників заховує преса антанти дивну повздержаність. Французькі і анґлійські часописи остерігають перед надмірними надїями, вони мабуть не довіряють великій справі. Всї тїшать ся сим, що Фош виступив нарештї офензивно, однак здають собі також справу, що сила Німечини єще не зломана. В таборі антанти слїдно деяке занепокоєнє про будучі пляни противника. З досвіду знає ся, яких стратеґічних несподіванок можна дожидати від Гінденбурґа. Сей досвідчений вожд не залишив своєї гри, як довго посїдає він достаточні резерви.

Доки Америка не виступить зі всїми своїми силами, Гінденбурґ не тратить надії на успіх, хоч поніс пораженє між ріками Марною і Єном.

## Морський танк.

Як витвір уяви найбільших смільчаків думки, Жюль Верна чи Вельса встає перед нами в своїх кошмарних, апокаліптичних обрисах, страхітя світової війни, злочинний велитень зі стали, якому імя: танк. До низки тих дивоглядних страховищ ріжних систем і форм прибув отсе новий тип: морський танк. В одній з пристаней появив ся несподівано танк, якого вигляд наполохав ціле населенє і оказав ся типом доси незнаним. Показало ся, що адміралїція антанти випрацювала і перевела в дїло проєкт морського танка, який мав би сповняти таку саму задачу у воді, як його товариш на поли битви. Тоді, як сей послїдний мусить продерти ся через перешкоди з дротів і переповзнути через рови, морський танк має на меті пробити ся через сїти, закинені в море і розпростерті на рамах з металю, а відтак впасти в пристані і заатакувати несподівано велику боєву одиницю як дреднавт, броневик і т. ин.

Морський танк є се легке моторове судно з приладом, який не видає шелесту, тому дуже успішно підкрадає ся нічю. По обох боках має ланцюшкові прилади, які помагають йому лїзти в гору, як черепаха і знов спускати ся у воду. Крім сього морський танк є уоружений у дві торпеди, якими орудує у хвилї наступу. Більшої їх скількости не має, через те може тільки напасти, але не є в спромозі бороти ся. Обслугу такого танка жде скорше чи пізнїйше смерть, в найлучшім случаю неволя. До відвороту з поля бою звичайно не має можливости.

## Похід жовтих на Европу.

Після відомостий останнього часу Японія бере уже дїяльну участь в плянах коалїції. Довго нїхто не числив ся поважно з сею можливістю, но через вплив Японії тепер війна видаєть ся входити в новий стан розвитку. З Владивостока мали двигнути ся на захід, мнимо проти большевиків і занархізованої Сибірі, в дійсности проти осередних держав, 25 дивізій японських, три китайські і американські.

У Владивостоцї находять ся чехословацькі війська. Інтервенція японська малаб за цїль облегчити Чехо-словакам переїзд до Америки а звідтам до Франції: Але покищо сї віддїли оперті на анґлійсько-французьку експедицію мурманську мають задачі на російськім фронтї. Лїнія боротьби віддалена о кілька тисяч кільометрів від сибірського побережа над Спокійним океаном, є велитенська. Японці мусїлиб обезпечити всю зелїзницю, а тільки тоді розпочати транспорти. Населенє Сибірі, як і вся Росія ненавидить „жовтих чортів“ і з сего боку є замітні трудности в обезпеченю доріг до поборення.

Є правдоподібне, що духовий батько коалїції Вільзон зобовязав Японію якоюсь замітною нагородою за те, що вона не вимскає отвертої дороги в глуб Сибірі, але і з сим треба числити ся, що переконаний Францією і Анґлією в необхідности Японії в світовій війні, Вільзон ризикує

З останних відомостий стає ясне, що між Токіо а Вашинґтоном відбуває ся жива виміна внесень і проти-внесень, остаточно кабінет японський рішив інтервенцію.

## Велитень-гармата.

Я нічого не знав про неї. Несподівано станула вона передімною. Я так нагло закричав на шофера, щоб станув, що аж гамульці затріщали.

Вона стояла недалеко за фронтом на руїнах села між двома розваленими хатами. — Вона не була найбільша поміж своїми посестрами. Але вигляд її ділав може ще більше захоплюючо. Вона не стояла на зелізничій плятформі, анї на бетоновім підмурованю, але стояла на колесах і острогах. Дуло мало форму полевої гармати, лише дуже побільшеної. Зігнутий щит, як панцир передпотопового савця, а з него вистає дуло величини корабельного щогла.

Ціла величезна сталева конструкція, краски мімікрі, була так пропорціонально уложена, а лінії виходили так принадно, що відносило ся враженє мистецької розкоші.

Високо над землею на плятформах стояли пушкарі коло замку, який вискакував з дула за легким потиснснєм підойми і відкривав величне горло.

Прикази провідника батерії взивали до поспіху. На деревляних шинах підїздили на сино помальовані кінчасті вежі. Елеватор вхопив першу з них. Шість мужа вхопило за втискач, який висів на ланцюху, і втискали міданий перстень кулі на своє місце. Огневик відмірив простір на патрон, який притащив один пушкар та ледви його руками обняв.

„Взад“. Як карлики відскочили пушкарі від сталевого великана і побігли в свої укриття, до якого вів пальник довжини кількох метрів.

Провідник батерії скочив до отвору охоронної ями і дав приказ: „Огонь“.

Дерева нагнулись. Від задного удару, який дістала закопана на кілька метрів в глибину острога, задрожала земля. Гармата здрігнула страшним судорогом, як живе сотворінє, що видає зі себе послідну свою силу. Брунатно-жовтий стовп диму підняв ся до неба. Довго ще гудів страшний рев і гомін сталевої колоди, що божевільною скорістю прорізувала воздух.

Ще змисли були оголомшені від вражінь, які приняло око і ухо, як пушкарі знову вскочили на гармату і впихали нове стрільно. Десь в далекій віддали, в котру міг з трудом вглянути з бальону розвідчик, заосмотрений найдоскональшим далековидом, розривав доми і людий.

В дальшій дорозі автомобіль проїздив здовж батерії моздірів. В запрягу було по 8 коний. Знимаюча ся курява розвівалась на кілька кільометрів. Великани, що вірно товаришили нам колись на сході і заході, в Сербії і в Італії, в порівнаню до велитня-гармати видались мені дуже маленькими. Родить ся рід гармат, що ломить всі дотеперішні границї і нівечить попяте простору.

Великі літаки пливають в воздусї. Воздушні кружляки шулюють над землею. Велитні-гармати шумлять над простором. Війна починає змінити ся. Здійснюють ся чародійні мрії найбуйнїйшої уяви. — Над всім тріюмфує побідоносна гордість карлика-чоловіка, котрому навіть війна служить на те, щоби сотворити собі нові необмежені царства.

Колін Росс.

## Румунська королева Марія.

Берлїн, 29 липня. „Tägliche Rundschau“ подає з „Zoller-a“, офіціяльного орґану княжого двора в Сіґмарінґен таку відомість: Колишній румунський міністер Антонеску, який перед недавним часом переїхав до Швайцарії австрійським военним поїздом за урядовим німецьким дозволом, пише в „Temps“: Королева Марія відвідала села в Карпатах, які мають бути відступлені Австро Угорщині. Вона цілує дітий і розділює селянам одіж і поживу. Населенє цілує її руки і прощає її окликами: До скорого побачення! „Zoller“ замічає: Треба пригадати ще, що королева була співділальною в зраді краю супроти союза і ніколи не ослонювала своєї любови до коаліції, а будемо мати відповідь на питанє, яка є ціль її відвидин у відступлених областях.

## Східно-европейський інститут.

Можна закидати Німцям богато відемних черт, можна не годитись на многих полях з їх переконанями і стремлїнями, но годі не замітити з признанєм їх муравлиної дбайливости, яка переходить безконечно далеко межі завтрішнього дня. Східна Европа, яка доси була для Німця цариною здогадів, наче наблизила ся, стала читка, а на сторінках її виявила ся безліч всяких можливостий, скарбів у яких не видко дна. Господарські відносини, для яких Німці мали завсїгди богато хисту, тепер о много живійші і пристрастнїйші чим, коли подали їм думку серед клекоту боїв і европейського хаосу оснувати „Східно-европейський інститут“. Думка ся вже переведена в діло і інститут опертий об університет і політехніку в Бресляв, а крім сього об тамошний уряд гірничий з широкою програмою культурно-научної і економічно-досвідної праці.

Цїлий простір земель від Балтійського моря до Чорного моря має бути підданий всесторонним научним дослідам. Досліди сї мають підклад строго научний, а се через основане катедр мов, письменства і історії славянських народів, угро-финського і румунського. Се має дати можність широким кругам Німців, занятих справою Східної Европи навязати безпосередні зносини з її населенєм. В „Інституті“ будуть відбувати ся виклади права славянського, а для зрозуміня душі даних народів, лекції про обичаї суспільні народні, вкінці про релігію даних сумежних народів.

Один з керманичів Інститута проф. Арабоє заявив, що для Інститута відкриють ся безмірні простори і перспективи.

## НОВИНКИ.

— Відновленє товариського житя в Коломиї. З кінцем червня відбули ся загальні збори „Народний Дім“ в Коломиї. Товариство має свою гарну камяницю, яку через війну знищено. Вибрано новий виділ і порішено на зборах упорядковане камениці, а опісля приготоване для селян приюту, в котрім могли би приїзджаючі селяне до міста переночувати. Новий виділ на підставі статута утворив касино для місцевої і замісцевої інтелїґенції. Касино містить ся на разі в комнатах шкільних, але від 1. вересня буде мати свій власний льокаль. Касиновий комітет устроює що суботи вечерницї, на які прибувають всї наші військові і пані. Сподївати ся належить, що і вся цивільна інтеліґенція поспішить до рідної хати і буде підтримувати товариське житє, котре є конечне у всякій праці для добра народу і рідного краю.

— Краєва школа кошикарська і килимарська отвирає ся заходом патронату промислового з днем 1 серпня. В серпни буде відбувати ся в школі курс для учительства а 1 вересня розпічне ся правильна наука для дівчат і хлопців. В школї будуть виробляти найпотрібнїйші річи для господарства домашнього, як: коші всїлякого рода, полукішки на вози і меблї звичайні з лозини. Обовязком родичів є впливати на молодїж, щоби учила ся промислу, який є підоймою в розвитку знищеного війною краю. В школі килимарській буде учити ся лиш невелике число учениць а то по причині недостачі матеріялів. Школа ся має приготовити певне число робітниць для більшої килимарні, яка має заложити ся по війнї в Коломиї. Хто схотів би допомочи школї, а саме П. Т. учителї, священики і свідомі селяни, зволять достарчити для школи до цїлий наукових льняних ниток або придева і килимарської пряжі фарбованої або і нї за що заплатить заряд школи в Коломиї, ул. Костюшка 35.

— Петроград бенкетує... Петроград, місто на вулькані, столиця померщої держави, загрожена повеню анархії, огнище крайної нужди — бенкетує...

Так само було колись в біблійній історії про Содому, в розсипуючім ся Римі Цезарів, в комуністичнім Парижі. Пристрасть до утіх житя є тоді хоробливим явищем, огортаючим одиниці слабої волї, які не можуть винести душевно страхіть перевороту.

Над Невою шаліють... В закаулках нуждарі мруть з голоду попід стіни, а в палатах дворян і царівен моди, в затишних кабінетах первоpядних ресторанів ллєть ся шампан і тріпочуть ся в прозорих серпанках московські Фрини.

Картяний газард процвитає і нічю Петроград видасть ся китайською святинею опюма та робурханих темних пристрастий. Деколи в такі кабінети впадають большевики, згортають купи банкнотів, оставляючи учасникам сотку рублів для обтертя сліз.

Сметанка Петрограду збирає ся в кабареті „Петрушки“, якої величавий льокаль є лиш немногим з неї доступний. Тут в розкішних поміщенях читає свої нариси відомий Купрін, Ростовлев декламує стихи, а Смірнова танцює під супровід опяняючої музики.

За вікнами, переснутими білою петроградською нічю сновичать ся марево голоду, а грабіжники і убийці продовжають криваве ремесло...

— Смерть Ілиї Репіна. „Times“ доносить, що на побережи фінськім, в своїй садибі в Куоколї помер один з найславнїйших мистців кисти, яких видала Росія. Здасть ся неймовірне, однак є правдою понад всякий сумнів: Ілия Репін помер голодною смертю і його оклик розпуки, звернений недавно тому в сторону опливаючої золотом Росії — остав без відгомону, як крик вірла, конаючого на висоті, що її боять ся танешниці і банкири.

Ілия Репін є одним з найкріпших висловів модерного мистецтва Европи і як такий одним з світочів загально-европейської штуки. Його полотна, пригадуючі величавістю, твори польського Матейка і німецького Менцля є тим безконечно висші, що за предмет свого творчого підему беруть житє гнобленої людини і стають тим самим середниками агітації в найблагороднїйшім значіню слова: Твори Репіна, які находять ся по більшій части в Третяковській ґалерії в Москві, здобули собі весь світ нечуваною, майже варварською силою сюжетів і технічного совершенства. Згадаємо тільки, відоме з репродукцій „Письмо Запорожців до султана Могамеда“ картину, якої блискуча бравура посунена до останних меж реалїзму, — „Івана Грізного над трупом сина“, „Бурлаків“, символ поневоленої Росії, — „Поворот політичного проступника“ картину, що є поличником царському режимови і апотеозом невмирущого духа.

Треба іронії судьби, щоб ся людина, одна з найперших гордостий Росії умерла голодною смертю, опущена всїми, а в першій мірі учениками, під боком пануючої, як Сальоме, Москви.

Горе народови, що вбиває своїх пророків!

— В Неділю 4 серпня 1918 в салї Т-ва ім. Лисенка ул. Шашкевича ч. 5. відбуде ся Артистичний Вечір звісного українського гумориста Н. К. Войтовича з слідуючою програмою: Лейба на війнї, Ґешефт з козаками, Хорий через заяця, Сват з Ворохти, Вимарш з Галичини. Початок точно о год. пів до 8-ої а конець пів до 10-ої вечером. Білєти продає „Народна Торговля“.

# ОПОВІСТКИ.

Четвер дня 1-го серпня 1918.

**Нині:** 1 серпня гр.-кат.: Марк., римо-кат.: Петра в ок.

**Завтра:** 2-го серпня гр.-кат.: Ілії прор., римо-кат.: Пр. Діви Марії.

## „Сільський Господар“ комунікує:

Центральне правительство, не узглядняючи мимо представлень головних рільничих корпорацій в краю виїмкового недороду лаші з причини посухи та незначного засіву копюшини, наложило на східну Галичину непомірно високий контінґент відставн сіна і соломи і сим поважно загрозило краєву годівлю худоби.

Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові, заступаючи інтереси малої і середної власности східної Галичини вислало до ц. к. Міністерства рільництва, ц. к. Уряду прожавленя населеня, Централі паш у Відни ось яку депешу, якої зміст закомунікувало Українській Парляментарній Репрезентації:

„Mit Erlass 94.497 vom 13 Juli 1918. hat Volksernährungsamt für Heu und Stroh Ostgalizien Ablieferungskontingent von 16.000 Waggons Heu und 3.200 Waggons Stroh auferlegt. Andauernde Dürre hat Heuernte derart beeinträchtigt, dass Ostgalizien absolut ausserstande ist dieses Kontingent aufzubringen. Auch Getreideernte steht ungünstig und überdies wurde Getreide in ganzen Landeszonen überhaupt nicht angebaut, so dass auch das Strohkontingent nicht aufgebracht werden kann. Die Gesellschaft bittet, im Interesse der Erhaltung der jetzigen minimalen Viehstände Ostgalizien von jeder Abgabe von Heu und Stroh ausserhalb des Landes befreien zu wollen“.

Подаючи отсе до відома рільничого загалу просимо зі сторони наших Хв. Філій негайно вислати до повисших властий належито уарґументовані спротиви з кождого повіту. При висиланю депеш належить ужити форми циркулярної депеші, адресувати як слідує:

Tm Ackerbauministerium
Volksernährungsamt
Futtermittelzentrale
Ukrainische Parlamentarische Vertretung — Wien.

Під зладженим в той спосіб адресарем уміщує ся один текст циркулярної депеші, яку телеґрафічний уряд у Відни розішло по вказаним адресам. Телеґрафічний Уряд надання побере за текст лиш одну належитість.

**Краєве Товариство госцод. „Сільський Господ.“ у Львові.**

286 1—

## Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.



## ОГОЛОШЕНЯ.



УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

| | У Львові: | В краю і державі: | За границею: | |
|---|---|---|---|---|
| На рік | 44·— К. | 56·— К. | На Україні | 56 карб. |
| „ півроку | 22·— „ | 28·— | В Німеччині | 56 мар. |
| „ чвертьрок | 12·— „ | 15·— „ | В инших державах | 84 фр. |
| „ місяць | [illegible] | | | |

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.